

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr. -
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2016117952

Datum 20 september 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2016106090

Onze referentie

2016117952

Uw referentie

G47 201501891

Uw brief van

17 augustus 2016

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 17 augustus 2016 aan Zorginstituut Nederland advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de aanspraak op vergoeding van de kosten van een opname in de kliniek 'Heritage' te Sintra (Portugal)

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Zorginstituut Nederland brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt Zorginstituut Nederland nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van Zorginstituut Nederland kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken. Zorginstituut Nederland is van oordeel dat de zorgverzekeraar verzoeker nog in de gelegenheid moet stellen aanvullende stukken te overleggen.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft Zorginstituut Nederland dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Verzoeker heeft vergoeding gevraagd voor klinische verslavingszorg in kliniek Heritage [Heritage Counseling Clinic - Clínica de tratamento de adições e comportamentos] te Sintra, Portugal. <http://heritagecounseling.pt/>

Verweerder heeft vergoeding afgewezen. De toegepaste 12-stappenmethode of Minnesota interventie voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk bij alcoholafhankelijkheid maar niet bij cannabisafhankelijkheid. Deze behandeling, gericht op cannabisverslaving, is derhalve geen verzekerde zorg. Deze behandeling gericht op alcoholverslaving is geen doelmatige zorg omdat deze onnodig lang heeft geduurd. Bovendien bevat de behandeling activiteiten, waaronder therapie met paarden en yoga, die niet onder de verzekerde zorg vallen.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
20 september 2016

Onze referentie
2016117952

Beoordeling

Rapport 'Verslavingszorg in beeld – alcohol en drugs' (oktober 2014).¹ Hierin heeft het Zorginstituut geduid welke zorg tot het verzekerde pakket behoort (uitgaande van het criterium 'de stand van de wetenschap en praktijk'). In bijlage 1 bij de achtergrondstudie van het Trimbos-instituut is een overzicht opgenomen van interventies voor onder meer alcohol-, cannabis-, opiaat-, cocaïne-, amfetamineverslaving en dubbele diagnoseproblematiek en de mate van effectiviteit per interventie. Uit dit overzicht blijkt welk level of evidence er is voor de beschreven therapieën en voor welke therapieën er geen bewijs voorhanden is. Deze laatste groep interventies zijn geen te verzekeren zorg en dienen niet ten laste van de basisverzekering te worden vergoed.

Samenvatting effectiviteit van interventies bij Cannabis verslaving:

- Effectief: Cognitieve gedragstherapie en MultiDimensional Family Therapy bij adolescenten;
- Onbekend: internetbehandeling;
- Er is nog geen medicatie beschikbaar om cannabisverslaving aan te pakken.

Daarnaast heeft het Zorginstituut een standpunt uitgebracht over het klassieke Minnesota Model zoals omschreven in de richtlijn alcoholverslaving (juni 2013).² Daarna is er nog een update van dit standpunt uitgebracht in het rapport over de Verslavingszorg. Behandeling volgens het Minnesota Model is even effectief als andere behandelingen van alcoholverslaving maar het Minnesota Model is in het algemeen veel duurder. Dat geldt met name ook voor het klinische karakter van de Minnesota behandeling.

Reguliere behandeling is ambulant en als psychologische interventies worden motiverende gespreksvoering en cognitief gedragstherapeutische interventies aanbevolen (Multidisciplinaire Richtlijn Stoornissen in het gebruik van alcohol, 2009).

Het Minnesota model is niet bewezen effectief voor de behandeling voor cannabisverslaving.

Onduidelijk is echter waarvoor verzoeker is behandeld, wat de opname indicatie was.

¹ <https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl-www/pakket/evaluatieprogramma/afgeronde-evaluaties/onderwerpen/verslavingszorg-in-beeld-%E2%80%93-alcohol-en-drugs-en-standpunt-minnesota-model/verslavingszorg-in-beeld-%E2%80%93-alcohol-en-drugs-en-standpunt-minnesota-model/zinl%3Adocuments/1410-verslavingszorg-in-beeld-alcohol-en-drugs/Verslavingszorg+in+beeld+-Alcohol+en+drugs-.pdf>

² <https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl-www/pakket/evaluatieprogramma/afgeronde-evaluaties/onderwerpen/verslavingszorg-in-beeld-%E2%80%93-alcohol-en-drugs-en-standpunt-minnesota-model/verslavingszorg-in-beeld-%E2%80%93-alcohol-en-drugs-en-standpunt-minnesota-model/zinl%3Adocuments%5B2%5D/1306-standpunt-minnesota-model/Standpunt+Minnesota+Model.pdf>

Verzoeker blijkt bijvoorbeeld al sinds zijn 22ste bekend te zijn met schizofrenie, maar in Portugal is de diagnose psychotische stoornis zonder symptomen van schizofrenie gesteld.

Uit het dossier blijkt verder dat in eerste instantie de volgende diagnose werd gesteld:

- ICD 10 code 12.4: Mental and behavioural disorders due to use of cannabinoids: Withdrawal state with delirium
- ICD 10 code F23: Acute polymorphic psychotic disorder without symptoms of schizopreniaene

Later (mei 2015) wordt verklaard dat verzekerde een klinische geschiedenis heeft van alcoholmisbruik en -afhankelijkheid, maar ook van andere drugs zoals cannabis.

De vraag is dan ook of op het moment van opname ook de alcoholproblematiek opspeelde. Indien de Minnesota interventie gepaard gaat met klinische opname is vergoeding mogelijk als het verblijf noodzakelijk is in verband met geneeskundige zorg (artikel 2.12 Bzv). Klinische behandeling dient uitsluitend te worden aangeboden aan personen met ernstige medisch/psychiatrische comorbiditeit, sociale desintegratie en/of een ernstige vorm van afhankelijkheid. (Multidisciplinaire Richtlijn Stoornissen in het gebruik van alcohol, 2009).

In het rapport Verslavingszorg noemen we een aantal patiëntkenmerken voor ziekenhuisopname. Zie tabel paragraaf 7.5.4. onder 5.

"Patiënten bij wie sprake is van een bepaalde mate van psychiatrische comorbiditeit die hun mogelijkheden om deel te nemen aan, zich te houden aan of baat hebben bij een behandeling in aanzienlijke mate zou belemmeren of bij wie sprake is van een gelijktijdig optredende aandoening die op zich al verzorging in het ziekenhuis behoeft (bijv. depressie met suïcidale gedachten, acute psychose)."

Om een beter beeld te krijgen van de feitelijke opname indicatie zal nog aanvullende informatie overlegd moeten worden. Het gaat dan met name om de volgende vragen:

- Werde de 12-stappenmethode of Minnesota toegepast vanwege de alcoholverslaving.
- Was de klinische opname in de verslavingskliniek op dat moment medisch noodzakelijk. (was sprake van ernstige medisch/psychiatrische comorbiditeit, sociale desintegratie en/of een ernstige vorm van afhankelijkheid)

Dit laatste is vooral van belang voor de verdragskwestie. Als klinische opname op dat moment medisch noodzakelijk was, dan had CZ de tarifieringsprocedure op grond van verordening 987/09 in gang moeten zetten. In het kader van deze procedure wordt de Portugese bevoegde instantie gevraagd of de behandeling tot het Portugese pakket behoort en wat de Portugese tarieven daarvoor zijn. In dat geval is vergoeding op basis van de verordening mogelijk.

Deze informatie zal waarschijnlijk beschikbaar zijn, aangezien verzoeker een week eerder nog opgenomen was in dat Tweesteden Ziekenhuis. Verzoeker kan deze informatie daarom het beste aldaar opvragen.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
20 september 2016

Onze referentie
2016117952

Juridische beoordeling

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur adviseert het Zorginstituut verzoeker nog in de gelegenheid te stellen de gevraagde informatie te overleggen.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
20 september 2016

Onze referentie
2016117952